

IFIQK ABASI YE IFIQK OWO
1Nwed Corinth 1: 1-31; 2: 1-16; 3: 18-23
OYQHQ UKPEP-NKPKO 389

Eke Mkparawa

IKO IBUOT: “Eritonho eti ibuoet edi utehe Jehovah” (Mme Nke 9:10).

Okworq-iko Abasi

Paul, owo-mbet ama aka Obio Corinth ke oyoho isan ukworq-iko esie ikaba. Do enye ama okut mme owo emi ekeyomde ndikop mbaña Jesus. Nte Paul okworqde ikonno mmq, ediwak mbon Corinth ema ebq erinyaña (Utom Mme Apostle 18:8). Paul ama etie do ebe isua kiet ye ubak ekpep mmq Iko Abasi, ke ini Paul okoyomde ndika obio enwen, enye ama okpon ndusuk mme anditiene-Christ emi ekedide mbon ufok Abasi ke Corinth. Paul ikekemeke ndifiak nka nkese mmq nnyun nwam mmq nte enye, ekekerede, edi enye ama ewet nwed onq esok mmq ndisonho mmq idem. Edi mme nwed emi Paul ekewetde onq esok ndito Abasi emi ekedude ke Corinth ke edionho nte akpa ye udiana Nwed Mbon Corinth. Mme nwed emi inyun idighe unwam ino mbon Corinth ikpon, edi, edi edidionho onq ndito Abasi mfin emi nko. Ekom Paul ke ntonho nwed esie otuk “ufok Abasi emi odude ke Corinth” ye “kpukpru mmq emi edude ke kpukpru ebiet eseme ekot Qbon nnyin Jesus Christ ke enyin”.

Mmq Emi Abasi Okotde

Abasi okot mme owo etiene Imo. Enye okot mmq ke usuñ idiok onyun oyom mmq esaña ke usuñ edisana uwem. Mmq emi enyade edi mmq emi “ekekotde ndidi ndito Abasi”. Ndito Abasi edu uwem eno Abasi. Uwem mmq okpuhede ye uwem emi mmq ekedude ke akpa. Ema etiñ ebaña ndito Abasi ete “Jehovah ama onyun emek fi ete edi ata ikot esiemq” (Deuteronomy 14:2); ndimek saña-saña nnim inyun idighe nkpo efen, edi “ata ikot imq” (Deuteronomy 7:6). Emek ndito Abasi ndidi “Edisana obio” (1 Peter 2:9).

Ke esiode Jesus owo ikemeke ndidu uwem nte Abasi oyomde. Jesus inyake owo isio ke idiok-nkpo ikpon edi Enye otionho ntak onq owo mfon ye odudu ndidu uwem nno Enye. Jesus “emi akayakde idem Esie onq kabaña nnyin, man Enye afak nnyin osio ke kpukpru mme idiok-nkpo, onyun anam nnyin asak-ubok Ikot Esie, emi isinde esit inam nti utom” (Titus 2:14).

Uwak Edidionho

Abasi ikotke owo ndidu uwem ikpon ikpon nno Enye edi odionho mmq nko “enyene kpukpru nkpo uwak-uwak ke Enye” enam enyene nkpo, etot ke uyai, oyoho ye kpukpru nti nkpo emi efonde. Ke kpukpru usuñ, uwem mmq ofon ke ini mmq enamde nkpo eno Qbon. Uwem mmq ofon onyun oyoho ye ediwak edidionho. Odu uyai ke spirit onq mmq emi enamde nkpo eno Qbon. Enye ama onwono ndida “erinyaña abaña mbon nsuk-esit” (Psalm 149:4). Andiwet Psalm ama ewet akam Moses: “nam uyai Jehovah Abasi nnyin odoro nnyin ke idem (Psalm 90:17). Eno nnyin uko ndikpono Abasi “Ke edisana uyai” (psalm 96:9). Ke ini mme owo enamde nkpo eno Qbon, uwem mmq oyoho ye inyene emi ekemedede ndida nkpo ukpon nno Enye nnyun nwum “mfri spirit” (Nwed Mbon Galatia 5:22).

Enam Asana

Paul ekewet nwed emi onq “mmq emi ema ekedianare enim eno Abasi ke Christ Jesus”. Ke ini Qbon okodude mi ke ererimbot, Enye ama ekpep mme mbet esie abaña edinam asana. Jesus ama qbon akam: “Da akpaniko Fo dianare mmq nim nno Idem Fo: ikq Fo edi akpaniko” (John 17:17). Jesus ikonyun ibonke akam emi ino mbet ikpon ikpon edi Enye ama esin kpukpru mmq eke edinimde enye ke akpaniko. Edinam asana edi mfon spirit emi mme andibq erinyaña ebode. Eda erinyaña edomo ye eto emi esibede; eda edinam asana edomo ye orun eto emi edokde esio. Eto edi mbiet idiok-nkpo emi enamde. Orun eto edi mbiet idiok-nkpo emi ikenyenede ito mme akpa ete ye eka nnyin. Kini owo ama okobq erinyaña ekeme ndiwet enye asana oto ke iyip Jesus, oto ke mbuotidem ye ntotonho ediyak idem.

Ndidi Kiet

Ntak ndidi edisana edi ndidi “Kiet” ye Ete ye Jesus nte Eyen, ye kiet eken (John 17:21); ndidi “Kiet” edi ndidiana otq kiet nam utom nte obuk kiet ye ufok Abasi kiet, enyene edidiana kiet: idem kiet, spirit kiet, idorenyin kiet, Qbon kiet, mbuotidem, uduok-mmqon kiet ye Abasi kiet (Nwed Mbon Ephesus 4:4-6).

Satan, asua ukpon nnyin, imaha edinam asana mme edisana uwem. Enye inyun imaha ndikut nte ikot Abasi enyenede edidiana kiet, ye spirit ndidi kiet. Kpukpru ini satan odomo ndisin ubahare ke otu ndito

Abasi. Edi nnyin iyom: “esin ifik eda emem nte uruk ebọp idem edian ọtọ kiet ke spirit” ye “kpukpru nsukidem ye ifure-ifure ido, ye anyan ime; eme ime ye kiet eken ke ima” (Nwedi Mbon Ephesus 4:2, 3).

Nditiene Owo

Ikọ ama edisim Paul ete ke ubahare odu ke otu mme owo ke Corinth. Paul ama oduri mmọ utọn ndidu ke ukpeme nnyuñ nse Jesus. Ndsuk owo eketiene ada usuñ kiet ndusuk enyuñ etiene efen. Paul ama etiñ ọnọ mmọ ete ke mmọ enyene nditiene Christ. Paul ama etiñ ọnọ mbio Corinth ete yak mmọ etiene imọ kpa nte imọ itienede Christ (I Nwedi Corinth 11:1). Enye ama ọdọhọ ete owo okubure mbure ke owo.

Paul ama eti mmọ se enye ọkọkwọrọde ke ini enye okodude ye mmọ. Enye ama ọkwọrọ abañá Jesus ye mkpa Esie ke cross, etop Paul ama emem edi enye ekedi ke spirit Abasi ye ke odudu. Paul iketiñke ikọ imọ mme inem ikọ. Enye ikadaha ifiọk mme owo me ñkpọ eke mme owo enamde ida ikwọrọ ikọ. Paul ọkọkwọrọ abañá Christ ye se Enye akanamde.

Ifiọk Abasi

Ukpuhọre odu ke ifiọk Abasi ye ifiọk owo. Ifiọk Abasi oto ke enyoñ ndien mmọ eke mibọhọ erinyaña inyuñ ifiọkke. Abasi abat mmọ emi ekerede ebaña mme ñkpọ spirit nte mme ọfiọk ñkpọ, mme ọbọñ akam, mmọ emi eyomde Abasi, enyuñ ebeñede idem ndika Heaven. Mmọ emi mibọhọ erinyaña ebat mme owo emi enyenede ifiọk ererimbot emi nte mme ọfiọk ñkpọ emi ekerede ebaña ini iso emi enyuñ ebonde inyene enọ ini usọñ. Abasi ama ọdọhọ ete, “Koro mme ekikere mbufo midighe mme ekikere mi, mme usuñ mbufo minyuñ idighe usuñ mi, ... koro kpa nte enyoñ okoñde akan isoñ, kpa ntre ke mme usuñ Mi ekoñ ekan mme usuñ mbufo, mme ekikere Mi enyuñ ekoñ akan mme ekikere mbufo” (Isaiah 55:8, 9).

Ndibuọtidem Ye Abasi

Mme ọbọ erinyaña ekop inem ke ndikop ikọ Abasi. Mmọ ema ukwọrikọ emi abañade Jesus ye cross Esie. Mmọ ekpeme erinyaña mmọ ye mme edidiọn emi Abasi ọnọde mmọ. Mmọ efiọk ete ke ndisuk ibuot nnọ Abasi ikpọñ ikpọñ ke mmọ edinyene idara nnyuñ ndu ke mbeñidem mbet ubọñ Heaven.

Ama edi esit “owo eke minyeneke spirit” (emi minyeneke erinyaña etie nte edi ndisime ndibuọtidem ye Abasi. Ekpep mme owo ndibere ke idem mmọ nnyuñ nam mme ñkpọ oro ediwamde mmọ ndimenere idem mmọ. Jesus ama ọdọhọ ete, “Etim ekpeme idem mbufo ke kpukpru oruk erisin esit ke ñkpọ owo: koro owo enyene se enyenyene, uwem esie isineke enye ke ubọk” (Luke 12:15). Jesus ama otop ñke ndida nduri nnyin utọn mbaña ndibuọt idem ke mme ñkpọ ererimbot emi.

Ndisime Owo

Jesus ama etiñ abañá owo inyene emi ekenyenede ediwak ñkpọ emi enye mikenyeneke itie nte obonde mmọ. Kpukpru mme itie unim ñkpọ esie ema eyọhọñko enye ama enyene ediwak udia nte edikemde enye ke ediwak isua. Owo emi okoyom ndibon kpukpru nnọ idem esie. Enye ama aduak ndibọp akamba ufọk ubon udia nnyuñ ndia inyene esie. Enye ekekere ñkpọ uwem emi ikpọñ ikpọñ. Enye ikenyeneke ini inọ ñkpọ spirit. Ke ini eke enye mikodorike enyin, enye ama akpa. Enye okobon mme ñkpọ uto ke ererimbot edi inyeneke inyene ke ñkañ spirit, koro enye “minyeneke inyene ke ñkañ Abasi” (Luke 12:2).

Edi ke enyin mbon ererimbot owo inyene emi eketi nte enyene ifiọk ke ndibon inyene nnọ ini usọñ esie. Edi enye ikoduhe uwem tutu enye ọsọñ. Edi ke enyin Abasi enye akanam ndisime koro enye eketrede ndibon inyene ke Heaven.

Ọfiọk Ñkpọ Owo

Joseph owo Arimathea ekedi enyene ñkpọñko. Enye ekedi anditiene Jesus emi “etiede ebet ubọñ Abasi” (Luke 23:51). Enye ama ọnọ obufa udi esie ndida mbuk Jesus. Ndsuk ini ndusuk owo ema ekere ete ke enye edi ndisime ke ndinam oruk ñkpọ oro; edi enye ekedi ọfiọk ñkpọ owo, ke enyin Abasi.

Stephen

Stephen edi owo efen emi ekenyenede inyene onyuñ ọfiọkde ñkpọke ñkañ spirit, edi enye eketi nte ndisime ke enyin ndusuk owo. Stephen ekedi akpa owo emi akayakde uwem esie ke ntak ikọ Abasi, ayak uwem esie ke ntak Christ. Enye ekedi owo mbet kiet emi ekemekde nte deacon ndiwam ke utom ufọk Abasi. Stephen “ọkọyohọ ye mfọn ye odudu” (Utom Mme Apostle 6:8). Enye ama “anam ikpọ mme utibe-ñkpọ ye mme idiọñọ ke otu mbio obio . . . ndien mmọ ikemeke ndida ke iso ifiọk ye spirit eke enye adade etiñ ikọ”. Ndsuk owo ikemaha ukwọrikọ ye mme utibe-ñkpọ esie, ke ntre mmọ ema emum enye. Mmọ ema enyene mme ntiense nsu emi eketiñde ikọ edian enye emi “edemere mbio-obio”. Ndsuk Stephen ekpekekeme ndinyaña idem nsio ke itie emi ye enwọñọ ete, ke imọ idikwọrọke aba Ikọ. Nte ifiọk ererimbot edide oro edi ñkpọ emi ekpenamde. Edi Stephen ama enyene ifiọk emi otode Abasi.

Mkpa Stephen

Stephen, ke iso mme ebierikpe, ama asua ọnọ mmọ ke unana mmọ ndinim Jesus ke akpanikọ. Stephen ama etiñọ mmọ ete ke mmọ ema ebọ ibet edi mmọ ikenimke enye. Ema etọñọ Stephen ewot, koro Enye ọkọkwọrọde abañá Jesus onyũ owut mme owo idiok-ńkpọ emi okodude ke uwem mmọ. Stephen ama ọduok uwem esie ke ererimbot edi ke nkañ spirit enye ama enyene ediwak inyene. Mkpa esie edi se inemde owo koro Abasi okodude do. Mmọ emi ekeikutde ubierikpe ye mkpa Stephen ikemeke ndifre uyama iso esie, koro akayamade “ebiet iso angel”.

Mbemiso enye akpa, Stephen ama enyene ńkukut onyũ “okut ubọñ Abasi, ye Jesus nte adade ke ubok nasia Abasi”. Enye ama akpa ye akam edidahado nọ ke mkpọk inua esie. Stephen ama aka ndidu ye Jesus, ke ebiet emi ediwak utip ebetde enye.

Ndifioke Jesus.

Paul ama ọdọhọ: “koro nkadaduak nte ndifiokeke baba ńkpọ kiet ke otu mbufo, ke mibọhọke Jesus Christ, ye nte ekewotde Enye ke cross”. Akpan ńkpọ emi ekedude ke uwem ọnọ Paul, ekedi ndifioke Jesus. Paul ama enyene mme ufan. Enye okonyũ ada uđok ufok ọfọñ ọbok idem. Enye ekedi ata ọfiok ńwed ke eyo esie. Edi akpa ńkpọ ke uwem Paul ekedi Jesus ye usuñ Christ. Emi edi ifioke emi Abasi ọkọnọde enye.

Nnyin imenyene unen ndimek. Nnyin imekeme ndiyene ifioke Abasi me ifioke owo. Yak nnyin imek se ifonde inyũ itiene Jesus.

MME MBUME

1. Mbio Corinth ekeduñ ke mmọñ?
2. Nso idi ntak emi Paul ekenyenede inem ke mmọ?
3. Nso ikeda ubahare idi ke otu mmọ ?
4. Anie ke Paul ọkọkwọrọ abañá?
5. Nso ida edidiana kiet ye ndidi kiet idi ke otu nditọ Abasi?
6. Anie ke ekeme ndiyet asana?
7. Nso edi ntak emi ekpeyetde owo asana?
8. Ke abañá ikọ ibuo, Nso idi ntọñọ ifioke?
9. Nọ uwut ńkpọ to ńwed Abasi baña owo emi ekenyenede ifioke owo.?
10. Nọ uwut ńkpọ owo emi ekenyenede ifioke Abasi.